

Pla Territorial Sectorial per al Desenvolupament de les Energies Renovables a Catalunya (PLATER)

Consulta pública prèvia

Consideracions d'EolicCat

Consideracions en termes generals:

Per abordar el PLATER amb garanties, amb l'objectiu d'assolir la màxima sobirania energètica, és necessari partir de dades objectives que permetin estimar les necessitats de generació d'energia renovable per cobrir els objectius establerts per l'any 2030 i per 2050, així com la seva distribució per tecnologies de generació. En el mateix sentit d'assolir la sobirania energètica hi ha la decisió de la UE d'accelerar, a curt termini, el desplegament de les energies renovables arran de la guerra d'Ucraïna, sense menystenir la importància de l'avaluació ambiental dels projectes. Aquest exercici l'ha abordat l'ICAEN amb la PROENCAT 2050. En aquest sentit, el PLATER ha de servir per encaixar aquestes necessitats descrites a la PROENCAT 2050 de la forma més equitativa, eficient i distribuïda possible entre les diverses comarques de Catalunya; introduint les mesures de compensació interterritorial necessàries per a un resultat equitatiu.

Conscienciació de l'abast del repte de la transició energètica

És imprescindible que es treballi, de forma paral·lela al desenvolupament del PLATER una acció de comunicació i de conscienciació a la ciutadania de l'abast del repte que implica complir amb els objectius de la transició energètica i del significat real i efectiu de què suposa la implantació d'infraestructures de generació al territori segons el full de ruta de la PROENCAT 2050.

Cal que el debat sobre la distribució en el territori es mogui en termes possibilistes i realistes del que suposa complir amb els objectius i el que suposa no complir: amb pros i contres. A partir d'aquí es pot començar a redistribuir la ingent necessitat d'infraestructures de generació i, també, i, també, de les xarxes de transport i distribució a les quals es connecten. Cal explicar també, quin pot ser el futur sense renovables, sense sobirania energètica i com pot impactar a la societat catalana i al seu potencial de desenvolupament socioeconòmic.

Aquest escenari ben definit ajuda a crear les mesures de compensació interterritorial i la seva correcta articulació i abast.

Limitació a la utilització del planejament urbanístic municipal com a eina de bloqueig a la implantació de renovables.

La revisió de les normes complementàries i subsidiàries del Planejament urbà per part dels municipis s'està utilitzant per part d'alguns ajuntaments com a eines per bloquejar o vetar el desplegament de projectes d'energies renovables. Aquest implica una instrumentalització abusiva de la potestat municipal.

Per això és essencial deixar clara la jerarquia normativa i competencial derivada del PLATER respecte a les disposicions municipals, per impedir que l'esforç de planejament que s'està fent amb el PLATER, fonamentat en l'interès general, perdi efectivitat per la capacitat de bloqueig dels municipis. O incloure, amb caràcter normatiu, eines que impedeixin aquesta utilització perversa de la modificació del planejament. O deixar clar que les normes que s'estableixin en el PLATER siguin d'aplicació directa, tant si existeix planificació municipal com si no.

D'altra banda, també seria convenient establir mecanismes jurídics que evitin el bloqueig de projectes per part dels ajuntaments, emprant aquestes pràctiques, fins que s'aprovi el PLATER.

Seria convenient que en el període actual fins que s'aprovi el PLATER:

- S'avanci amb la tramitació de projectes, que en bona part ja estan madurs i, a més, compleixen amb tots els requisits de tramitació necessaris.
- S'evitin les moratòries i els bloquejos a projectes a través de l'aprovació de modificacions en el POUM, a l'espera que s'aprovi el PLATER.

Administracions han d'assumir la seva responsabilitat.

No es pot traslladar a la ciutadania el gruix de les decisions d'una qüestió tan complexa, transversal, tècnica i decisiva com la transició energètica i la seva materialització: els polítics han d'assumir la seva responsabilitat i no emparar-se en la voluntat de la ciutadania per encobrir una incapacitat en la presa de decisions.

Ocupació de territori.

L'ocupació de territori és un element clau del PLATER i una de les raons importants que fonamenten la seva redacció. Per tant, cal ser curosos amb les dades de partida. El càlcul d'ocupació de superfície és rellevant perquè s'han de ponderar els diversos usos del territori per cobrir les necessitats de les diferents sobirania, especialment energètica i alimentària.

A la PROENCAT 2050 es quantifica la "superfície" de territori a ocupar per energies renovables en 800 km² no urbanitzats, el 2,5 % del territori català (la superfície urbanitzada de Catalunya és un 5,9%). Aquesta xifra és molt alta tenint present que la ràtio emprada per calcular l'ocupació de superfície de l'energia eòlica.

La PROENCAT 2050 atorga a l'energia eòlica terrestre una ràtio d'ocupació de sòl de 2,1 Ha/MW, quan la realitat, segons l'anàlisi detallada de diversos projectes, és que oscil·la d'entre 0,43 i 0,80 ha/MW, segons la tipologia d'aerogenerador, i les servituds necessàries que tinguin caràcter permanent o provisional en el període de construcció. Cal tenir present que, tal com és de manifest en els parcs eòlics en funcionament a Catalunya, un cop executades les obres de restauració dels terrenys (construcció, camins, rases, etc.) la superfície no ocupada per la infraestructura de generació no entra en competència amb altres usos de la terra (com l'agrari o ramader).

No es pot considerar ocupació de territori, a efectes del PLATER la superfície assignada a un parc eòlic, que inclouria, per exemple, la distància mínima entre aerogeneradors, etc., amb la superfície de terra que entra en competència amb altres usos prioritaris, com els vinculats a la sobirania alimentària.

No es poden incloure en el còmput de superfície ocupada altres ratios d'espai alienes a l'ocupació real de superfície, com projeccions de l'espai de rotació de les pales, entre altres, perquè distorsiona la percepció de l'ocupació de territori de les infraestructures eòliques i, atès que exploten un recurs territorialment menys distribuït, afecta la seva redistribució en el territori i a l'acceptació dels projectes eòlics per la ciutadania.

No emprar la mesura adequada pot ser, per tant, contrari als objectius del PLATER.

Compensacions interterritorials:

Cal crear mecanismes que desenvolupen eines d'avaluació que facilitin la compensació entre territoris, posant el focus en les emissions de CO₂, atès que l'objectiu és la descarbonització de l'economia.

Seria possible el balanç de descarbonització comarcal/municipal de Catalunya, mesurant la contribució efectiva a la descarbonització i creant un fons de compensació que valorés les comarques amb saldos de descarbonització més alts?

La generació d'energia renovable ha de permetre a les comarques millorar els seus saldos de descarbonització, i per tant rebre compensació de les comarques amb pitjors saldos (molta població, indústria, etc...) Aquest fet pot ajudar a estimular la transformació de les indústries o els habitatges per millorar el saldo i beneficiar als territoris amb alta capacitat de generació d'energia neta. Valorar l'estalvi i l'eficiència. La comptabilitat de l'esforç descarbonitzador es pot traslladar també a la ciutadania i empreses, impulsant la transformació de les activitats productives o vitals de forma més sostenible i amb menys emissions.

Creació de zones localitzades seleccionades (ZLS)

Zones molt favorables per al desplegament renovable, per diverses circumstàncies com el consens, la tipologia de projectes, etc... que permetin una implantació més ràpida per els avantatges que suposen a efectes de tramitació.

Capacitat de connexió: el PLATER ha de tenir present que cal la participació del Ministeri i de REE

Els emplaçaments dels projectes fotovoltaics i eòlics han de tenir presents 5 aspectes clau que els possibiliten: recurs, proximitat i capacitat de connexió, compatibilitat ambiental i urbanística i compatibilitat amb l'orografia.

La tendència de REE de posar les subestacions a concurs, no deixa de ser una moratòria velada a nous projectes, atès que dificulta que es donin les 5 condicions necessàries per desenvolupar-lo i fa molt complicat proposar un emplaçament. Cal diàleg amb el ministeri i REE.

El paper dels propietaris de terrenys en el PLATER

El PLATER ha de garantir la disponibilitat de terrenys suficients per a la implantació de renovables en els espais declarats preferents. Per tant, caldria preveure mecanismes que així ho facin

possible com per exemple, la creació d'una bossa de terrenys aportada per propietaris; el "reagrupament" parcel·lari (tipus urbanització) per a la implantació de renovables i repartir-ne equitativament el benefici i facilitar la seva implantació; potenciar les eines que garanteixin la declaració d'interès general dels terrenys i facilitin l'expropiació o la presa d'acords.

Consulta sobre l'abast del PLATER:

L'abast del PLATER, a més la generació eòlica i fotovoltaica, tindrà en compte altres tecnologies renovables presents als objectius de la PROENCAT i sotmeses a tramitació administrativa homòloga, com per exemple, les relacionades amb l'emmagatzematge energètic com la hidràulica reversible de bombeig, i plantes l'H2 verd, que poden jugar un paper molt rellevant i necessari per a maximitzar la integració de la generació elèctrica amb fonts renovables?